

En baggrund som flygtning

Børn og unge, der kommer hertil som flygtninge, er i risikogruppe. En bog med særligt fokus på dem, giver fint indblik i et specialiseret arbejdsfelt.

Der ligger resultater fra både dansk og udenlandsk forskning bag ”Børn og unge med flygtningebaggrund”, en bog, som kommer med speciel viden og brugbare anbefalinger for blandt andet psykologer, der arbejder med børn og unge. I store træk belyser bogen børn/unge af asylsøgende familier og børn, der har fået asyl, deres familieliv og deres aktuelle livsbetingelser i Danmark. Velvidende at hvert barns livshistorie er unik, og at der ingen facitliste findes, vil man som psykolog få indblik i et specialiseret arbejdsfelt.

Bogen tilfører forskningsbaseret viden om psykopatologi hos børn og unge, og følgerne bliver gennemgået. Børnene kan være præget af fx separationsangst, søvnforstyrrelser, sorg, tilbagetrækning og mental flugt. Derudover har forskning bekræftet, at det usikre grundlag, børnene og de unge befinder sig på, mens forældrene venter på svar på deres asylansøgning medfører høj risiko i relation til deres psykiske sundhed og psykosociale udvikling.

Da bogen er organiseret i overskuelige afsnit, kan læseren benytte sig af udvalgte afsnit som oplæg til fælles refleksioner over praksis.

Tidlig opsporing

En af bogens pointer er, at de professionelle bør foretage en tidlig afdækning af barnets psykosociale tilstand og i denne belyse barnets og den uledsagede unges oplevelser under flugten, mens de har ventet på asyl og under integrationsperioden. Herved tages der højde for den støtte og omsorg, barnet får, og de udfordringer, barnet møder fra omgivelserne.

Forskning har vist, at børn kan blive påvirket af voldshandlinger, afsavn og sorg over en af deres forældre (der blev i hjemlandet eller er død) samt over mistede personer, der betød meget for deres velvære og trivsel. Derudover kan de traumatiske oplevelser

forstyrre oplevelsen af tryghed og tillid til sig selv og andre. Endvidere, at børnene håndterer de psykiske følger på forskellige vis.

Denne tidlige afdækning omfatter identificering af risiko- og beskyttende faktorer hos barnet/den unge, hos familien og i omgivelserne. Blandt risikofaktorer kan nævnes: barnets traumatiske belastninger og forstyrrende oplevelser, belastende familieforhold, mistroivsel i daginstitutioner eller skole og social isolation. Blandt beskyttende faktorer nævnes gode boligforhold, stabil skolegang, styrkede forældreevner, barnets fritidsinteresser og jævn kontakt med sociale netværker. Tillige må de ressourcer, psykologer og andre stiller op med, overvejes.

Opfølgingsundersøgelser har påvist betydningen af faktorer i omgivelserne, der enten er med til at begrænse eller øge muligheden for at børn kan komme sig efter følger af traumatiske oplevelser. Selv efter 8-9 år havde de børn, der var udsat for flere traumatiske oplevelser, haft det sværere med at tackle belastninger i forbindelse med integration, eksempelvis negative sociale betingelser i form af marginalisering, diskriminering og stigmatisering. Derfor synes det nødvendigt at sætte ind med adækvate psykosociale interventioner.

Hensigten med psykosociale interventioner er at fremme beskyttende faktorer og formindske påvirkning af de risikofaktorer. Som eksempler på afprøvede psykosociale indsatser nævnes en forebyggende, fx STROF, og en rehabiliteringsintervention, fx Netværksmødemodellen.

Denne bog gør det vedkommende for professionelle at etablere fagligt forsvarlige og kvalitetsbevidste rammer for, at børn og unge overkommer deres traumatiske oplevelser og får gunstigere udviklingsbetingelser. ■

Tatiana Jessen

BOGDATA

Edith Montgomery og Sidsel Linnet: ”Børn og unge med flygtningebaggrund”.
Hans Reitzels Forlag, 2012. 140 sider. 200 kr.